

Räddningstjänsten
Västra Blekinge

Insatsutvärdering nivå 2

Datum
2019-06-28
Olycksutredare
Peter Jönsson
Diarienummer
2019-001151

Brand i byggnad Rådhusgatan 16, Karlshamn

Upplysningar om olyckan

Larmtid:	2019-06-28, kl. 12.36
Adress:	Rådhusgatan 16, Karlshamn
Olyckstyp:	Brand i byggnad -publik lokal
Objektstyp:	Äldre flerbostadshus med verksamhetslokal
Insatsrapport nr:	2019000404

Insatsutvärderingen genomfördes 2019-11- 13. Utvärderingen utfördes av olycksutredare Peter Jönsson.

Vid utvärderingen närvarade: RCB 3180, IL 3080, SL 3010,

Intervjuade vid annat tillfälle: Brandmän från släckenhets 3010

Insatsutvärdering av brand i byggnad Rådhusgatan 16 görs som en nivå-2 utvärdering och syftar främst till att identifiera svårigheter och/eller framgångar som uppstått under insatsen. Insatsutvärderingen ska beskriva erfarenheter samt ge åtgärdsförslag i syfte att utveckla och förbättra förmågan att genomföra räddningsinsatser, vilka kan leda till ändrade rutiner, förändringar i utbildning och/eller inköp av ny materiel. Utvärderingen av denna olycka kommer främst att belysas på ett övergripande sätt.

Objektsbeskrivning

Aktuell fastighet på Rådhusgatan 16 i kvarteret Halmstad lokaliserat i centrala Karlshamn är en delvis moderniserad äldre träfastighet som uppfördes någon gång mellan 1870-1900 och är bedömt att inneha ett högt kulturhistoriskt värde. Kvarteret hör till den ursprungliga stadsfyrcanten och består till största del av äldre bebyggelse.

Datering av bebyggelse

- Byggnad uppförd före 1870
- Byggnad uppförd mellan 1870-1918
- Byggnad uppförd mellan 1918-1945
- Byggnad uppförd mellan 1945-1985
- Byggnad uppförd efter 1985

Klassificering av bebyggelse

- Fastighet med särskilt högt kulturhistoriskt värde
- Fastighet med högt kulturhistoriskt värde
- Fastighet med visst kulturhistoriskt värde

Branddrabbad fastighet är nr:13

Bildobjekt från Bevarande – och utvecklingsplanen, Karlshamns kommun.

Angränsande fastigheter i direkt närhet är två flerbostadshus. Regeringsgatan 58B med byggnadsår 1985 och Rådhusgatan 18 med byggnadsår 1900. Utifrån ser Rådhusgatan 16 ut att vara två olika fastigheter på grund av att fasadbeklädnaden skiljer sig åt. Fasaden som är i vinkel moderniserades någon gång under 1920-40-talet i funktionalistisk stil med reveterad fasad. Renoveringsarbete har i omgångar utförts på fastigheten.

Branddrabbad fastighet är i två våningsplan med vind och källarplan. Fasaden ut mot Rådhusgatan och Kungsgatan är delvis reveterad medan fasadbeklädnad på insidan mot innergården är trä. Takbeklädnad är uppdelad med falsad plåt längs med Regeringsgatan och takpannor i betong längs med Rådhusgatan över takpanel med takstolarna vilande på ytterväggarna. Fastighetens bärande byggnadsdelar och bjälklag består av trä. Blindbotten i vind, mellan och bottenbjälklag är isolerad med sågspån. Även hjärtvägg och ytterväggar är isolerade med samma metod.

Vindsutrymmet är delvis inredd men används inte. På andra våningsplanet finns två lägenheter med en boyta av 80m² och 115m² ovanför lokal för verksamhetsuthyrning som finns på första våningsplan med en yta av 140m². Ytterligare två lägenheter finns längs med Rådhusgatan med en boyta av 90m² på första våningsplan och 115m² på andra våningsplan i vinkel in mot innergården. Fjärrvärmecentral finns placerad på källarplan.

Genomgång av insatsen i stort

Fredagen den 28 juni 2019 kl. 12.36 inkommer ett nivå 15-larm om brand i byggnad-publik lokal på Rådhusgatan 16 i Karlshamns kommun. Totalinformation utgår ifrån SOS om rökutveckling i köket på en pizzeria där lokalen är utrymd samt att det finns lägenheter ovanför.

Första släckenheter(3010) och höjdenhet(3030) ifrån Karlshamn Heltid anländer till adressen i centrala Karlshamn kl. 12.41 där SL 3010 informerar i framkomstrappporten om kraftig rökutveckling. Ledningsenhet (3080) anländer till brandplatsen i samband med Karlshamn Heltid och blev omgående Räddningsledare(RL) för händelsen.

Restaurangpersonal möter upp SL 3010 som berättar att röklukt har uppmärksamats och att det sedan kom tjock svart rök från ett beredningsrum inne på pizzerian. Information inhämtades med hjälp av en enklare ritning om var brandrummet är lokaliserat och lämpligaste angreppsväg.

Rökdykarinsats påbörjades av Karlshamn Heltid med angreppsväg via entrén till pizzerian med inriktning att lokalisera och släcka den pågående branden.

RL gick in på innergården av fastigheten och möts av kraftig rökutveckling samt lågor som slog ut genom ett fönster upp mot fasaden. Observation görs att det är träfasad på fastighetens innergård och att det även finns ytterligare två lägenheter. RL får vetskap om dörr till trapphus för åtkomst till de två lägenheterna på andra våningsplanet ovanför pizzerian.

Förberedande order om rökdykarinsats gavs under färdväg till släckenhet Karlshamn RiB(3110). Vid framkomst tilldelades 3110 uppgiften med ansvar att kontrollera andra våningsplanet. Inledningsvis kontroll av brandspridning vertikalt i mellanbjälklag ovanför brandrummet i pizzerian och därefter säkerställa att ingen drabbad finns kvar i någon av lägenheterna samt kontroll av eventuell ytterligare brandspridning i konstruktionen.

SL 3010 möttes upp av en person som informerade om att hens barn befann sig ensam i en lägenhet på innergården. Omgående hämtades barnet och två katter ut från lägenheten som inte var påverkad eller hotad av branden.

Släckenhet Svängsta RiB(3310) anländer till brandplatsen och tilldelades uppgiften med ansvar att förhindra brandspridning vertikalt via ytterväggen på innergården i direkt närhet till brandrummet inne i pizzerian.

Ledningsenhet (3180) anländer till brandplatsen cirka kl. 13.10 och för en dialog med RL om ledningsbehovet och intar därefter en stödjande funktion. Arbetsuppgifter som utfördes var samverkande ledningsarbete tillsammans med ambulans och polis, bedöma händelseutveckling och behov i det längre tidsperspektivet. Informationsdelning bakåt om insatsen till räddningscentralen avseende aktuella lägesuppföljningar och behov angående resursförstärkning.

Lägesrapport lämnades till SOS av RL kl. 13.14 där det informerades om att initialbranden i pizzerian var under kontroll men att det pågick brandspridning på flera olika ställen i konstruktionen. Det var omfattande rökspridning i nästan hela fastigheten. Arbete pågick även med att bedöma skadans yttre gränser genom kontroll av vindsplan och i ett senare skede även källarplan. Konstruktionen vertikalt uppåt prioriterades i släckningsarbetet och ansågs mest kritiskt.

Omfattande släckningsarbete genomfördes av insatta enheter för att få kontroll på brandspridning i konstruktionen. Släckenhets Bräkne-Hoby RiB(2310) anlände och förstärkte släckningsarbetet på första våningsplanet.

Lägesrapport lämnades till räddningscentralen som bemannats med bakre ledning kl.13.46 om att konstruktionsbranden på andra våningsplan tog sig igen och att det var behov av en RVR- ledare och avlösning av insatt personal. Släckenheter Mjällby RiB(4310) skickades till brandplatsen för avlösning till Karlshamn RiB(3110) .

Lägesrapport lämnades till räddningscentralen kl. 14.38 med en försiktig optimistisk prognos. Det fanns inga synliga lågor men fortfarande rökutveckling från konstruktionen.

Under eftermiddagen anlände även Rödeby RiB(1610) till brandplatsen vilket innebar att totalt fem släckenheter tillsammans med två ledningsenheter var insatta i det omfattande släckningsarbetet för att få kontroll över brandspridningen.

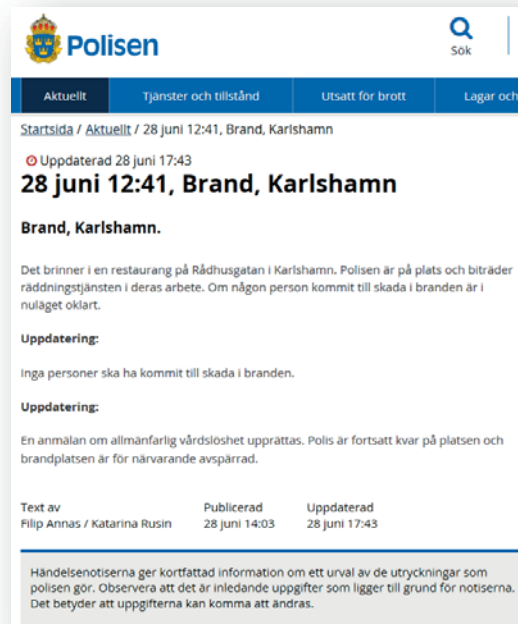
Uppföljningsarbete genomfördes kontinuerligt för att följa upp skadans utbredning och om insatta åtgärder gav rätt effekt.

Lägesrapport lämnades av (3180) kl. 15.32 som informerade om att släckningsarbete av konstruktionsbränder fortfarande pågick och att det var sågspånsbjälklag i fastigheten. Samtliga enheter var insatta i arbetet på brandplatsen.

Släckningsarbetet fortgick under eftermiddagen av konstruktionsbränder. Bedömning i uppföljningsarbetet var att det periodvis växlade mellan att vara positiv effekt på insatta släckåtgärder för att sedan vända till negativt då glödbränder i konstruktionen och rökutveckling tilltog. Brandspridningen begränsades successivt och en positiv utveckling skapades.

Kl. 18.30 bedömdes branden vara under kontroll och nedtrappning av resurser påbörjades. Fastighetens komplexitet, tillsammans med skadans utbredning påverkade insatstiden och krävde ett noggrant eftersläckningsarbete och efterkontroll över en längre tid. Arbete pågick under natten fram till kl. 06.00 innan räddningstjänsten lämnade brandplatsen. Därefter genomfördes efterkontroll kl. 08.00 och kl. 10.00 innan räddningsinsatsen avslutades av RL.

Polisen upprättade en anmälan om allmänfarlig vårdslöshet som resulterade i att det ej fanns någon misstanke om brott. Orsaken till brandens uppkomst är okänd.

Bildobjekt www.polisen.se

Taktiskt genomförande

1. Läs olyckan och göra riskbedömning.

Fastigheten bedömdes vara stabil och att konstruktionens bärighet inte var påverkad när insatsen påbörjades. Det omfattande brandförloppet hade inte pågått under någon längre tid. Riskerna i förhållande till vad som kunde uppnås inledningsvis bedömdes rimliga för en invändig rökdykarinsats för att snabbt få kontroll på branden inne i pizzerian.

När skärsläckare användes skapades en tydlig samordning med hänsyn till riskerna för all personal.

Riskbedömning gjordes i det senare skedet angående om det var rökdykning enligt AFS 2007:7 eller egendomsräddning i andningsapparat för att kunna optimera resurserna.

2. Identifiera möjliga åtgärder.

Under färd diskuterade personalen i släckenhets Karlshamn Heltid (3010) möjligheterna att använda skärsläckare inledningsvis. Vid framkomst bedömdes det att invändig rökdykarinsats var mest lämplig.

Vid det fortsatta släckningsarbetet av de olika konstruktionsbränderna tillämpades teknik och metod för konstruktionsbrand.

Ventilations åtgärd förbereddes med mekaniska fläktar för brandgasventilation som med hänsyn till risken av ökad brandspridning inte användes.

3. Beslut om MMI och taktisk plan.

MMI: Begränsa brand till fastigheten.

Taktisk plan:

- **Inledningsvis** lokalisera och släcka branden i pizzerian.
- **Därefter** säkerställ att inga personer finns kvar på andra våningsplan och påbörja släckning av konstruktionsbränder.
- **Avslutningsvis** eftersläckning, kontroll och RVR.

4. Sätta organisationen.

Skadeplatsorganisationen strukturerades i beslutsdomän insatsledning med att ledningsenhet (3080) agerade som RL under hela insatsen och ledningsenhet (3180) agerade i en stödjande funktion.

Inledningsvis bedrevs uppgiftsledning med ansvar till respektive SL när åtgärder utfördes i pizzerian, andra våningsplan och utvändigt på fasaden.

Därefter genomfördes en sektorsindelning med ansvar till respektive SL i tre sektorer.

- Våningsplan 1
- Våningsplan 2
- Vindsplan

5. *Kommunicera och samverka.*

Kontinuerliga lägesrapporter med aktuell lägesbild lämnades till SOS och räddningscentralen.

Samverkan i ledningsarbetet bedrevs på brandplats med ambulans och polis.

Ledningsmöte genomfördes vid tre tillfällen på brandplatsen.

Samverkan med RVR- ledare angående restvärdesräddning och VA-enheten på Karlshamns Energi angående vattenuttag från brandpostnätet.

6. *Skapa uthållighet.*

Resursbehov uppmärksammades och förmedlades tidigt under händelsen.

Räddningscentralen som bemannades med bakre ledning stöttade med resursförstärkning i form av personal, material till aktuell händelse och avlösningens behovet.

Bakre ledning övertog beslutsdomän systemledning från ledningsenhet (3180) med arbetsuppgifter att säkerställa planering av resurser för beredskap av eventuella nya händelser inom förbundets geografiska insatsområde då pågående händelse hade många resurser knutna till sig. Samverkan bedrevs med Räddningstjänsten Östra Blekinge och Bromölla angående resursplan för pågående händelse och beredskapsläget

7. Följa upp.

Uppföljningsarbetet bedömdes vara en kritisk faktor för skadeutvecklingen. Aktivt arbete bedrevs med att följa upp skadeutbredningen kontinuerligt och att säkerställa åtgärder som utfördes gav önskad effekt.

Tekniskt genomförande

Teknik och metod för invändig rökdykarinsats med att avancera fram i lokalen, kyla brandgaser, lokalisera brand och påbörja släckningsarbetet för att få kontroll, fungerade väl.

Teknik och metod för konstruktionsbrand som tillämpades med att lokalisera bränder, påverka och sedan frilägga var avgörande i det skadebegränsande arbetet.

IR-kameror användes och var till stor hjälp med att lokalisera konstruktionsbränderna. Skärsläckare, dimspikar och strålrör med både förhöjt och lågt vattentryck användes i påverkansfasen. Driftproblem av skärsläckaren inträffade och manuell körning fick utföras. Operatörer av skärsläckaren upplevde att frilägningsfasen vid några tillfällen bromsade tempot i insatsen.

Tillbud

Inga tillbud rapporterades under insatsen.

Räddningstjänstens avslutande

Räddningsledaren avslutade räddningsinsatsen kl. 10.00 den 29 juni vilket dokumenterades och fastighetsägaren delgavs information om den genomförda insatsen och behovet av efterbevakning.

Återkoppling drabbad

Återkoppling efter insatsen har genomförts av RL genom samtal med verksamhetsutövaren och fastighetsägaren. Deras gemensamma upplevelse var ett bra bemötande från räddningstjänstens personal och ett bra arbete hade utförts.

Sammanfattning av erfarenheter och åtgärdsförslag från olyckan

Brand i äldre, tät bebyggelse med dynamisk skadeutveckling under en längre insatstid kräver stora resurser för att kunna påverka och skapa kontroll över händelseutvecklingen. De negativa konsekvenserna hade kunnat bli mycket stora om skadans utbredning i branddrabbad fastighet blivit mer omfattande och om brandspridning till intilliggande fastigheter inträffat. Vid en storskadesituation hade påföljderna, både på det kulturhistoriska och ekonomiska värdet blivit betydande.

Viktiga delar för att skapa struktur och hanterbarhet är en fungerande och tydlig skadeplatsorganisation. Utifrån hjälpbehovet besluta om ett MMI som är rimligt att uppnå med befintliga och anländande resurser. Insatsledningen ska kunna bedöma och möta variationer i de faktorer som påverkar möjligheten att uppnå MMI. Den taktiska planen ska på ett kronologiskt och informativt sätt beskriva hur arbetet ska genomföras så att MMI kan uppnås.

Släckåtgärder som utfördes inkluderade ett stort antal delmoment som ställde krav på personalen utifrån god förmåga för att dessa ska kunna utföras på ett effektivt och säkert sätt.

Med en stor personalresurs i insatt arbete krävs det att all personal från räddningstjänsten utöver utförda arbetsuppgifter är delaktiga i uppföljning och kommunikation för att önskat resultat ska uppnås.

Det var ett stort antal faktorer som kunde påverkat utfallet negativt av räddningsinsatsen på Rådhusgan 16 och sammantaget var den väl genomförd.

Behov finns i förbättringsarbetet för att utveckla Räddningstjänsten Västra Blekinges förmåga angående storskadeproblematiken. Inom vårt geografiska insatsområde finns riskbilden och framförallt i Karlshamns tätort att en händelse likt branden i Eksjö år 2015 kan inträffa. Händelser som inträffat senaste åren i Karlshamns tätort utöver branden på Rådhusgatan 16 där brandskadans utbredning varit inom drabbad fastighet, men där skadeutvecklingen kunde blivit mer omfattande är Kungsgatan år 2014, Drottninggatan år 2015 och Ågatan år 2018.

Förebyggande arbete och operativ förmåga inom insatsledning bör vara områden som inkluderas i förbättringsarbetet.

Förebyggande:

- Inventera behovet av åtgärder angående äldre, tät bebyggelse inom personsäkerhet och brandskydd. Utökad samverkan med Karlshamns kommun angående byggnader med kulturhistoriska värden.

Insatsledning:

- Utbildning och övning av taktik och ledning för att utveckla förmågan inom storskadeproblematiken.

Beslutsstöd:

- Insatsplaner för objekt i centrala Karlshamn finns idag på konsthallen, museet, Skottsbergiska gården och Citygallerian. Behov finns för att utöka till fler objekt och övergripande planer för vissa kvarter.

Bevarande- och utvecklingsplan för Karlshamns innerstad med tillhörande kartjänst är ett utmärkt stöd i det fortsatta arbetet.

<https://www.karlshamn.se/wp-content/uploads/Bevarande-och-utvecklingsplan.pdf>

<https://mapweb.karlshamn.se/mapguide/fusion/templates/mapguide/gsViewer/index.html?ApplicationDefinition=Library://BUP.ApplicationDefinition&locale=en>

Framgångsfaktorer

- Bedömning av ett stort resursbehov tidigt av personal och material för att skapa handlingsmöjlighet och uthållighet.
- Bemanning av räddningscentralen med bakre ledning för stöd till insatsledningen och övertagande av beslutsdomän systemledning vilket gjorde att Ledningsenhet (3180) enbart kunde fokusera på aktuell händelse.
- Insatsledningens arbetsfördelning och samordning av resurser.
- Samarbetet inom och mellan insatta enheter i släckningsarbetet.
- Teknik och metod för konstruktionsbrand som tillämpades av brandmän med drivkraft och kvalité.

Förbättringspotential

- Tydligare skadeplatsorganisation hade skapats om Ledningsenhet (3180) hade tagit över som RL och Ledningsenhet (3080) agerat som Skadeplatschef.
- Tidigare avlösning av personal. Delar av personalstyrkan hade väldigt lång insatstid.
- Dokumentation med foto och film var bristfällig.